

YOSHLARNING HUQUQIY MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHDA HUQUQ FANINING O'RNI

Ergasheva Odinaxon Adhamovna

Andijon viloyati Jalaquduq tumani 1-son texnikumi

Huquq fani o'qituvchisi

Annotatsiya

Mazkur maqolada yoshlarning huquqiy madaniyatini shakllantirishda huquq fanining o'rni va ahamiyati yoritilgan. Huquqiy ong va huquqiy madaniyat tushunchalari, ularni rivojlantirishning pedagogik asoslari hamda ta'lim jarayonida huquqiy tarbiyani tashkil etish masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, yoshlarning huquqiy bilimlarini oshirish orqali qonunlarga hurmat ruhini shakllantirishning dolzarb jihatlari ko'rsatib berilgan.

Kalit so'zlar: huquqiy madaniyat, huquqiy ong, huquqiy tarbiya, qonun ustuvorligi, yoshlar siyosati, fuqarolik jamiyati, huquqiy ta'lim.

Kirish

Bugungi kunda demokratik huquqiy davlat va kuchli fuqarolik jamiyatini barpo etishda yoshlarning huquqiy madaniyatini yuksaltirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Huquqiy madaniyat jamiyat taraqqiyotining muhim omili bo'lib, fuqarolarning qonunlarga hurmat bilan munosabatda bo'lishi, o'z huquq va majburiyatlarini bilishi hamda ularga rioya etishini ta'minlaydi.

Yoshlar kelajak bunyodkorlari sifatida mamlakat taraqqiyotida muhim o'rin egallaydi. Shu sababli ta'lim muassasalarida huquq fanini samarali o'qitish orqali ularda huquqiy bilim va ko'nikmalarni shakllantirish dolzarb masalalardan biridir.

Huquqiy madaniyat tushunchasi va uning mohiyati

Huquqiy madaniyat shaxsning huquqiy bilimlari, qonunlarga bo'lgan hurmati, huquqiy ong darajasi va amaliy faoliyatida huquqiy normalarga amal qilish ko'nikmalarining yig'indisidir.

Huquqiy madaniyat quyidagi tarkibiy qismlardan iborat:

- huquqiy bilim;
- huquqiy ong;
- huquqiy tafakkur;
- qonunlarga hurmat;
- huquqiy mas'uliyat.

Yuksak huquqiy madaniyat jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Huquq fanining asosiy vazifalari

Huquq fanini o'qitishdan ko'zlangan asosiy maqsad o'quvchilarda huquqiy bilimlarni shakllantirish va ularni qonunlarga hurmat ruhida tarbiyalashdan iborat.

Asosiy vazifalar:

- huquqiy bilimlarni berish;
- fuqarolik mas'uliyatini shakllantirish;
- qonunlarga hurmat hissini tarbiyalash;
- huquqbuzarliklarning oldini olish;
- yoshlarni o'z huquqlarini himoya qila olishga o'rgatish.

Yoshlar huquqiy madaniyatini shakllantirish omillari

Oila

Huquqiy tarbiyaning ilk bosqichi oilada boshlanadi. Ota-onalarning huquqiy savodxonligi farzand tarbiyasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Ta'lim muassasalari

Maktab, texnikum va oliy ta'lim muassasalari yoshlarning huquqiy bilimlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Ommaviy axborot vositalari

Televideniye, internet va ijtimoiy tarmoqlar huquqiy bilimlarni targ'ib qilishda samarali vosita hisoblanadi.

Mahalla va jamoatchilik

Mahalla institutlari yoshlarning huquqiy tarbiyasini kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega.

Huquq fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar

Bugungi kunda huquq fanini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Quyidagi metodlar samarali hisoblanadi:

- keys-stadi;
- debat va munozaralar;
- rolli o'yinlar;
- interaktiv taqdimotlar;
- huquqiy vaziyatlarni tahlil qilish.

Mazkur metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlash va huquqiy muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Huquqiy tarbiyaning jamiyat taraqqiyotidagi ahamiyati

Huquqiy madaniyat yuksak bo'lgan jamiyatda:

- qonun ustuvorligi ta'minlanadi;
- huquqbuzarliklar kamayadi;
- fuqarolarning faolligi oshadi;
- demokratik qadriyatlar mustahkamlanadi;
- inson huquqlari himoya qilinadi.

Shu sababli huquqiy ta'lim va tarbiya tizimini takomillashtirish davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Xulosa

Yoshlarning huquqiy madaniyatini shakllantirishda huquq fanining o'rni beqiyosdir. Huquqiy bilim va ko'nikmalarni rivojlantirish orqali yoshlarni qonunlarga hurmat ruhida tarbiyalash, ularning fuqarolik mas'uliyatini oshirish va huquqbuzarliklarning oldini olish mumkin.

Ta'lim muassasalarida huquq fanini zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish yoshlarning huquqiy ongini yuksaltirish va huquqiy davlat qurilishiga munosib hissa qo'shadigan barkamol avlodni tarbiyalashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasi "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonuni.
4. Odilqoriyev X. Davlat va huquq nazariyasi.

5. Islomov Z. Huquqshunoslik asoslari.
6. Yuridik ensiklopediya. – Toshkent.
7. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi.
8. Huquqiy madaniyatni yuksaltirish bo'yicha milliy dastur materiallari.